

uden omkostninger eller væsentlig ulempe for køberen og inden rimelig tid, efter at sælgeren har fået meddelelse om mangelen. Ved at tilbyde afhjælpning eller omlevering kan sælgeren afværge, at køberen hæver købet eller kræver et forholds-mæssigt afslag i købesummen. Ved at tilbyde afhjælpning kan sælgeren endvidere undgå, at køberen kræver omlevering.

Efter købelovudvalgets forslag skulle der kun ske en generel udvidelse af sælgerens omleveringsret og en udvidelse af afhjælpningsretten i bestillingskøb. Begrundelsen for, at der også foreslås en generel udvidelse af sælgerens afhjælpningsret, er angivet i afsnit 5 c i de almindelige bemærkninger.

Forslaget er udformet på samme måde som reglen om sælgerens omleveringsret i § 79, stk. 1, i købelovudvalgets udkast, og der kan derfor med hensyn til forslaget enkelte led henvises til bemærkningerne til § 79, stk. 1, i betænkningen side 80-81.

§ 79 skal ikke kunne fraviges til skade for køberen.

Til § 80.

Forslaget regulerer køberens mulighed for i forbrugerkøb at kræve erstatning som følge af en mangel.

Efter *stk. 1, nr. 1*, kan køberen kræve erstatning, hvis sælgeren har handlet i strid med almindelig hæderlighed. Den gældende regel i § 42, stk. 2, om salg af individuelt bestemte genstande giver kun adgang til erstatning, hvis sælgeren har handlet svigagtigt.

Køberen kan endvidere efter forslaget *stk. 1, nr. 2-3*, kræve erstatning, hvis sælgeren har givet køberen vildledende oplysninger, som han ikke havde føje til at anse for korrekte, eller forsømt at give køberen oplysning om en mangel, som han kendte eller burde kende. Efter ordlyden af § 42, stk. 2, har køberen ved køb af individuelt bestemte genstande ikke ret til erstatning i disse tilfælde. I retspraksis er sælgeren imidlertid pålagt ansvar i noget videre omfang end efter § 42, stk. 2, og forslaget *stk. 1, nr. 2-3*, medfører derfor i første række en præcisering af sælgerens ansvar.

Efter *stk. 1, nr. 4-5*, kan køberen også kræve erstatning, hvis genstanden savner egenskaber, som må anses for tilsikrede, eller mangelen efter køkets indgåelse er forårsaget ved sælgerens forsømmelse. Forslaget svarer på disse punkter til den gældende regel i § 42, stk. 2.

Efter forslaget *stk. 2* er sælgeren ved køb af artsbestemte genstande herudover erstatningsansvarlig, selv om han er uden skyld. Det er i overensstemmelse med den gældende regel i § 43, stk. 3. Sælgeren kan dog undgå ansvar, hvis han godtgør, at muligheden for at levere mangelfrie genstande må anses for udelukket som følge af ekstraordinære omstændigheder af usædvanlig beskaffenhed og indgribende betydning, og at han ikke ved køkets afslutning burde have taget disse omstændigheder i betragtning.

Stk. 2, men ikke *stk. 1*, skal kunne fraviges til skade for køberen.

Forslaget, der med redaktionelle ændringer svarer til købelovudvalgets udkast, er omtalt i betænkningen side 39-41, 46 og 82-84.

Købelovudvalget anfører i betænkningen side 83, at betydningen af, at reglen om sælgerens ansvar for tilsikrede egenskaber gøres ufravigelig, er, at sælgeren ikke i et særligt vilkår i aftalen kan fraskrive sig ansvaret for de egenskaber, han må anses at have tilsikret. Der er derimod intet til hinder for, at sælgeren i selve erklæringen om tilsikring begrænser omfanget af erstatningsansvaret, f. eks. således at han kun ifalder ubetinget ansvar for den værdiforringelse, som skyldes, at genstanden ikke har den tilsikrede egenskab. Justitsministeriet er enig med udvalget i, at erstatningsansvarets omfang vil kunne begrænses på denne måde. Det må imidlertid anses for tilstrækkeligt, at begrænsningen fremgår af et vilkår i aftalen i øvrigt, hvis det kan godtgøres, at køberen har været bekendt med vilkåret, eller at det har været fremhævet for ham inden aftalens indgåelse.

Til § 81.

Efter forslaget mister køberen adgangen til at påberåbe sig en mangel, hvis han ikke reklamerer inden rimelig tid, efter at han har eller burde have opdaget mangelen. I forhold til den gældende regel i købelovens § 52, hvorefter reklamation skal ske uden ugrundet ophold, medfører forslaget en forlængelse af reklamationsfristen i forbrugerkøb. Køberen har endvidere efter forslaget kun pligt til at afgive en såkaldt neutral reklamation, d.v.s. en reklamation, som ikke indeholder oplysning om, hvilken beføjelse der gøres gældende. Han fritages således for den pligt, han har efter § 52, til i givet fald uden ugrundet ophold at give meddelelse om, at han vil hæve købet eller kræve omlevering eller efterlevering.

§ 81 skal ikke kunne fraviges til skade for køberen.